

ТАКО ЈЕ РАСЛА И ОБУЧАВАЛА СЕ ТРЕЋА УЖИЧКА

После ослобођења Ужица јединице Ужичког партизанског одреда омасовиле су се приливом нових бораца. Тада је формиран посебан вод, који је ушао у састав Прве ужичке чете. Командир овог вода био је Никола Љубичић, а политички делегат Милета Милановић. Борци који су раније ступили у партизане, а ушли у састав овог вода, имали су оружје. Они су кроз борбене акције већ стекли доста искуства и оспособили се да њим рукују. Већина нас млађих, који смо тек тада ступили у партизане, нисмо имали оружје, нити смо имали каквог борбеног искуства. Већина нас је добила оружје при формирању вода. Мањи број оних који су тада остали без оружја добили су га ускоро. Тако је наш вод био потпуно наоружан. Имали смо два пушкомитраљеза, једну „збројевку“ и један пушкомитраљез старијег модела. Командир и још неколико другова имали су и револвере.

Касније, када је вод припојен Трећој ужичкој чети, а Фабрика оружја у Ужицу увелико развила производњу, добили смо још више оружја. Имали смо пушке „партизанке“ и тромблонске бомбе. Кад смо их први пут добили, један борац вели: „Из ове пушке ћу Немца убити к'о зеца!“

После формирања, наоружавања и опремања, вод се краће време задржао у згради старе Учитељске школе у Ужицу, а затим су почеле припреме за одлазак на положај. Командир Љубичић све чешће је указивао на потребу војничког држања, а нарочито нам је скретао пажњу на обавезу да добијено оружје што боље упознамо и чувамо. Осим тога, велика пажња посвећена је развијању свесне дисциплине и нарочите одговорности у извршавању добијених задатака.

Још у Ужицу ми млађи, који нисмо били служили војску, почели смо да учимо најосновније о пушци и њеној употреби. Од старијих и искуснијих бораца добијали смо савете да не би због незнања дошло до рањавања или погибије. Осим тога, учили смо како се постројава и престојава и како се креће у колони. Више пута смо по четворица у реду, одсечним кораком пролазили главном улицом до касарне ради пријема obroка, затим смо се на исти начин враћали натраг. И обично смо певали партизанске песме. Грађани су застајали и посматрали нас.

Једне ноћи кренули смо партизанским возом у правцу Вардишта. Наш вод добио је задатак да контролише терен око Бијелих Брда и Добруна. Тамо је постојала опасност од Италијана и усташа. На овом задатку остали смо око два месеца, све до пред крај новембра 1941. шдине.

У Котроману су командир Љубичић и заменик командира Божо Ђорђевић организовали практичну обуку бораца у воду. Нису држали дуга предавања, већ су одмах све практично показивали. Оба су тада често говорили: „Треба да знате: није циљ да неко за време борбе погине улудо, већ да убије непријатеља а себе да сачува“. И опет су нам све практично показивали по више пута.

На иницијативу политичког делегата вода Милете Милановића у Вардишту смо почели жив политички и културно-просветни рад. У томе су се нарочито истицали Љубо Мијатовић, Милован Ђокановић, Мића Јанковић, Милорад Петровић и још неки. Такав рад још јаче је утицао на војничко и политичко оспособљавање за предстојеће велике подвиге.

У Вардишту смо једном организовали час на коме је показано како се расклапа и склапа пушкомитраљез и како се њиме рукује, дејствује и маневрише у току борбе. Борац који нам је то иоказивао очевидно је добро познавао особине пушкомитраљеза и касније је то добро користио у борбеним акцијама и нападима на непријатеља.

Радам на обуци у Котроману и Вардишту, вод је солидно оспособљен за акције и нападе. То се убрзо показало. Заједно са Ариљском четом наш вод нанео је Италијане на Бијелим Брдима. Италијани су често излазили из Прибоја и Рудог и контролисали овај положај. Нашим нападом били су веома изненађени. Пружили су отпор, али су убрзо натерани у бекство. Тако се поновило још неколико пута у сличним акцијама на овом положају.

Почетком новембра 1941. године на Бијелим Брдима вод Прве ужичке чете спојио се са Трећом ужичком четом, која је овде пристигла као појачање. Тако је створена јака Трећа ужичка чета. За командира чете именован је Никола Љубичић, а за заменика Миленко Никитовић, за политичког комесара Милета Милановић, а за заменика комесара Радоје Љубичић. Чета се дуже време задржала на Бијелим Брдима, на иоложајима према Италијанима. И овде је настављен интензиван рад на јачању борбене и политичке спремности бораца. Почела је обука по водовима и десетинама, што се убрзо показало као потребно и корисно.

Кад је почела прва непријатељска офанзива, морали смо се повлачити с овог терена. Немци су нас жестоко напали код Семегњева. Срећом, нисмо имали губитака. Чета се одржала као целина. Успешно је издржала све напоре у току повлачења преко Златибора. Нашли смо се у Радоињи.

Четрнаестог децембра 1941. године затекли смо *сг* у Дренови. Ту се налазио и Врховни штаб. Један јак италијански батаљон угрозио је Врховни штаб. У борби са италијанским батаљоном учествовала је Трећа ужичка чета. Успели смо да их задржимо. Врховном штабу омогућено је да се повуче. Тог дана друг Тито је видео борце наше чете и нашег командира Љубичића и похвалио нас је.

После неколико дана Трећа чета је дошла у ослобођено Рудо и ушла у састав Петог шумадијског батаљона Прве пролетерске бригаде приликом њеног формирања.

Миленко ГРБИЋ.